

Urząd Miejski w Gołdapi
Plac Zwycięstwa 14
19-500 Gołdap
WA.0003.16.2020

Gołdap, 9 wrzesień 2020 r.

Zbigniew Makarewicz
Radny Rady Miejskiej w Gołdapi

W odpowiedzi na interpelację w sprawie Gołdapskiego Jeziora, informuję co następuje:

1. „Czy gmina Gołdap przeprowadziła badania wody po dwukrotnej aplikacji glinki i porównała stan jeziora przed i po jej aplikacji? Jeśli tak to czy mogę prosić o przedstawienie wyników tychże porównań?”

Tak Gmina Gołdap w ramach projektu pt. "Rekultywacja Jeziora Gołdap w uzdrowisku Gołdap" zleciła poprzez wykonawcę zabieg badania przed aplikacją glinki bentonitowej i po jej aplikacji. Jednocześnie zgodnie z wymaganiami pozwolenia wodnoprawnego po zabiegu prowadzony jest szczegółowy monitoring w okresie do 5 lat po aplikacji, celem potwierdzenia trwałości efektów zrealizowanego projektu dofinansowanego ze środków UE. Wyniki badań monitoringowych z tego roku będą znane w październiku. W załączeniu wyciąg z raportu podsumowującego realizację rekultywacji.

2." Czy plaża miejska była w tym roku zamykana (na kilka godzin lub cały dzień) z powodu złej jakości wody?"

W odpowiedzi na powyższe informuję, że w sezonie letnim 2020 plaża nie była zamykana. Jedynie w dniu 22 sierpnia 2020 r. ratownicy WOPR około godz. 14:00 w trosce o korzystających z kąpieliska zmienili kolor flagi z białej na czerwoną, co oznaczało zakaz kąpieli. Powodem niniejszej decyzji było pojawienie się znacznej ilości śniętych ryb przy brzegu plaży. Na miejsce poproszeni zostali pracownicy Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gołdapi, którzy stwierdzili, że sytuacja powinna zmienić się po opadach deszczu co też miało miejsce kilka godzin później.

Zatrucie ryb było lokalne i nie wystąpiło w innych częściach jeziora. Przyczyny zatrucia nie zostały ustalone. Zwykle tak masowe i nagłe zatrucia na niewielkim obszarze są powodowane zatruciem środkami ochrony roślin lub gwałtownym zanikiem tlenu. Sytuacja troficzna wód jeziora i wysoka zawartość tlenu w wodach powierzchniowych stwierdzona w dniu 25 sierpnia tj. około 12 mgO₂/dm³ praktycznie wyklucza taką sytuację braku tlenu w wodach przybrzeżnych kilka dni wcześniej. Po tym incydencie sytuacja się nie powtórzyła.

3. „Czy burmistrz Gołdapi planuje podjęcie kolejnych działań, które przyczyniłyby się do poprawienia jakości wody w Jeziorze Gołdap? Jeśli tak to jakie to będą działania? Prosiłbym o konkretną odpowiedź z planowanymi datami podjęcia tych działań, a nie ogólnikową.”

Aplikacją gliny bentonitowej w ramach programu " Rekultywacja Jeziora Gołdap w uzdrowisku Gołdap" była pierwszym etapem podjętych przez nas działań mających na celu poprawienie jakości wody.

Obecnie jest prowadzony szczegółowy monitoring wód naszego jeziora. Monitoring prowadzony będzie przez 5 lat po aplikacji. Na podstawie przeprowadzanych badań będziemy posiadać wiedzę czy jest potrzeba przeprowadzania kolejnych działań i w jakim zakresie.

Natomiast jeśli widzi Pan konieczność podejmowania już teraz kolejnych działań, które przyczyniłyby się do poprawienia jakości wody w jeziorze Gołdap proszę wskazać jakie miałyby być to działania i jaki miałyby przynieść efekt.

4. „Czy burmistrz rozważa lub prowadzi rozmowy, których celem byłoby przejęcie Jeziora Gołdap pod zarząd gminy Gołdap lub na własność gminy Gołdap?”

Takie są plany, choć w dużym stopniu jest to zależne od obowiązujących przepisów dotyczących komunalizacji wód.

Aktualnie jest podpisana umowa o współpracy Gminy Gołdap z Polskim Związkiem Wędkarskim w Warszawie mająca na celu przeprowadzanie działań związanych ze zwiększeniem atrakcyjności jeziora Gołdap dla wędkarzy.

5. „Czy burmistrz współpracuje z Polskim Związkiem Wędkarskim kołem w Gołdapi w temacie możliwości poprawienia jakości wody w Gołdapskim akwenu? Jeśli tak to w jakim zakresie i jakie są efekty tej współpracy.”

Burmistrz współpracuje ze środowiskiem wędkarskim Gołdapi w zakresie zwiększenia atrakcyjności jeziora Gołdap dla wędkarzy czego dowodem jest umowa zawarta w listopadzie 2019 roku.

Natomiast jakość wody w Gołdapskim akwenu została poprawiona poprzez realizację zadania polegającą na rekultywacji jeziora Gołdap przeprowadzonego w ubiegłych latach. Po przeprowadzonej rekultywacji prowadzony jest szczegółowy monitoring celem potwierdzenia trwałości efektów zrealizowanego projektu. Z żadnych przeprowadzonych dotychczas badań nie wynika potrzeba podejmowania kolejnych działań w tym zakresie.

Z up. BURMISTRZA
GOŁDAP

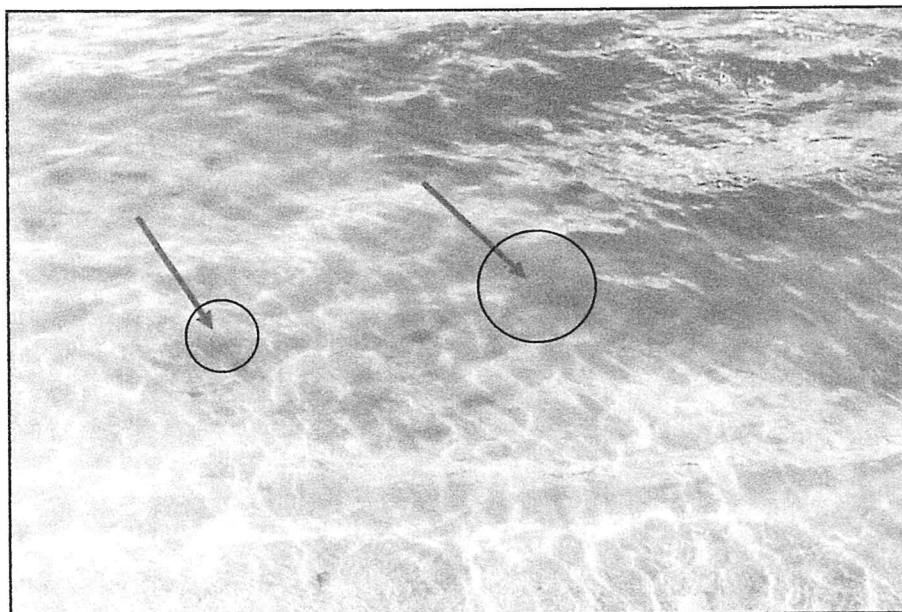
Anna Magdalena Łabanowska
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Sporządziła: Magda Kardel
Beata Kołakowska

Wskaźniki produktu:

Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem - 1 szt.

Zastosowana technologia rekultywacji z wykorzystaniem gliny bentonitowej wzbogaconej lantanem przyczyniła się do wzrostu przezroczystości wody co wyraźnie wspomagało tworzenie się łąk podwodnych składających się z makrofitów zanurzonych. Zbiorowisko to łąki podwodne tworzące siedliska dla bezkręgowców i stanowiące refugia dla zooplanktonu i narybku wielu gatunków ryb. Makrofity zanurzone tworzyły płyty z dominacją kilku gatunków rdestnic głównie kędzierzawej i przeszytej (Ryc. 5) z nielicznymi kępami rdestnicy grzebieniastej (Ryc. 6).

Ryc. 5. Płyty makrofitów zanurzonych składających się z rdestnic, na przedpolu siedliska rdestnicy grzebieniastej (zaznaczono czerwonymi strzałkami)

Wzrost przezroczystości wody stymulował intensywny wzrost makrofitów zanurzonych. Miało też przełożenie na wzbogacenie bazy pokarmowej dla roślinożernych kaczkowatych i chruścieli (np. łabędzia niemego czy łycki). Siedlisko makrofitów zanurzonych stanowi również miejsce rozrodu ryb fitofilnych składających ikrę na podłożu roślinnym. Pojawienie się łąk makrofitów zanurzonych jest bardzo ważnym etapem

w odtwarzaniu warunków życia organizmów wodnych od ptaków, ryb, płazów po bezkręgowce wykorzystujące te rośliny jako pokarm i miejsce bytowania.

Ryc. 6. Rdestnica grzebieniasta (*Potamogeton pectinatus*)

**Liczba wspartych form ochrony Przyrody - 2 szt.
(Park Krajobrazowy oraz obszar Natura 2000)**

Obszar planowanej inwestycji jest położony w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej oraz obszarów chronionych w ramach europejskiej sieci Natura 2000. Jezioro Gołdap znajduje się zarówno w granicach Parku Krajobrazowego jak i w granicach Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 „Puszcza Romincka”.

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej

Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej powołano 14 stycznia 1998 roku. Głównym celem powołania było zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, historycznych i kulturowych. Zachodnia granica parku jest wyznaczona doliną rzeki Jarki i zachodnim

Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony - 149,80 ha

W sezonie 2017 i wcześniejszych toń wodna wód Jeziora Gołdap była zdominowana przez masowe pojawy sinic. Spychane w kierunku brzegów tworzyły gęste kożuchy na powierzchni wody. W takich miejscach stwierdzano obecność toksyn sinicowych.

Na całym obszarze jeziora (149,8 ha) w sezonie wegetacyjnym po zabiegu aplikacji glinki bentonitowej wzbogaconej lantanem nie wystąpiły w sezonie letnim zakwity sinic. Sezon 2018 był wyjątkowo ciepły co sprzyja rozwojowi sinic. W przypadku Jeziora Gołdap nie nastąpił zakwit sinic jak w roku poprzedzającym zabieg rekultywacji (Ryc. 11).

W sezonie wegetacyjnym 2018 po aplikacji wiosennej nastąpił szybki wzrost makrofitów zanurzonych tworzących łąki podwodne jako siedliska dla ryb i refugia dla zooplanktonu (Ryc. 12). Makrofitów zanurzonych są w stanie sprawnie konkurować o zasoby biogenów, głównie fosforu, z glonami planktonowymi. Stworzenie dogodnych warunków świetlnych dzięki zabiegowi rekultywacji jest bardzo ważnym elementem strategii zarządzania makrofitami zanurzonymi.

Wskaźniki rezultatu:

Powierzchnia zrehabilitowanych jezior - 149,80 ha

Poprawa jakości wody mierzona wskaźnikami fizykochemicznymi:

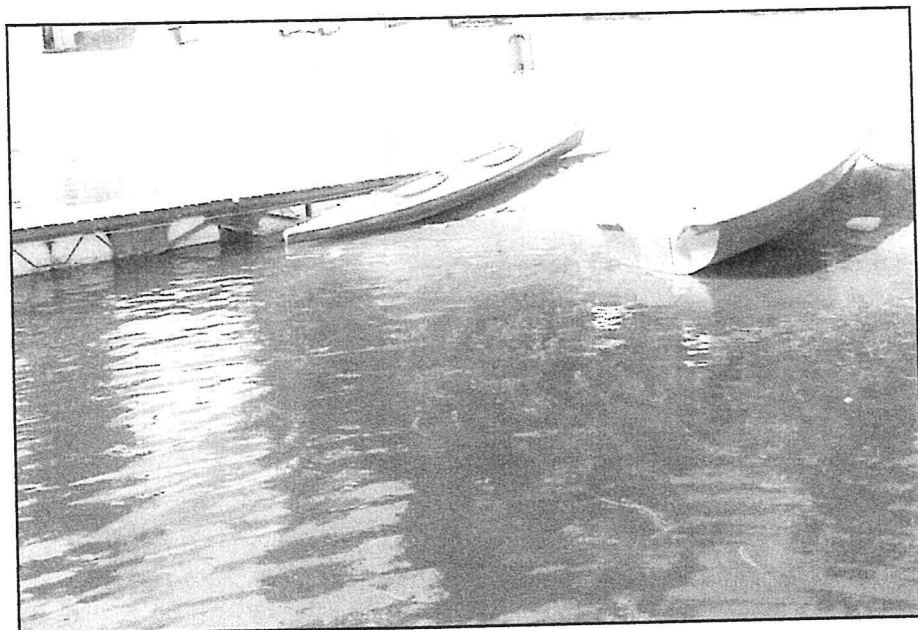
- a. spadek zawartości fosforu fosforanowego do wartości około 0,03 mg P/l
- b. spadek zawartości azotu ogólnego do wartości poniżej 1,5 mg N/l
- c. widoczność krążka Secchiego, średnia z wiosny i lata - 1,5 m

Zabieg zdecydowanie poprawił warunki funkcjonowania ekosystemu Jeziora Gołdap. Poprawa warunków tlenowych przy dnie przyczyniła się do obniżenia możliwości resuspencji fosforu z osadów zarówno w okresie zimowym jak i letnim. Takie zjawisko zaobserwowano

już w pierwszym roku zaraz po aplikacji. Prawdopodobnie nastąpiło ustabilizowanie się warunków troficznych jeziora na niższym poziomie jak do tej pory.

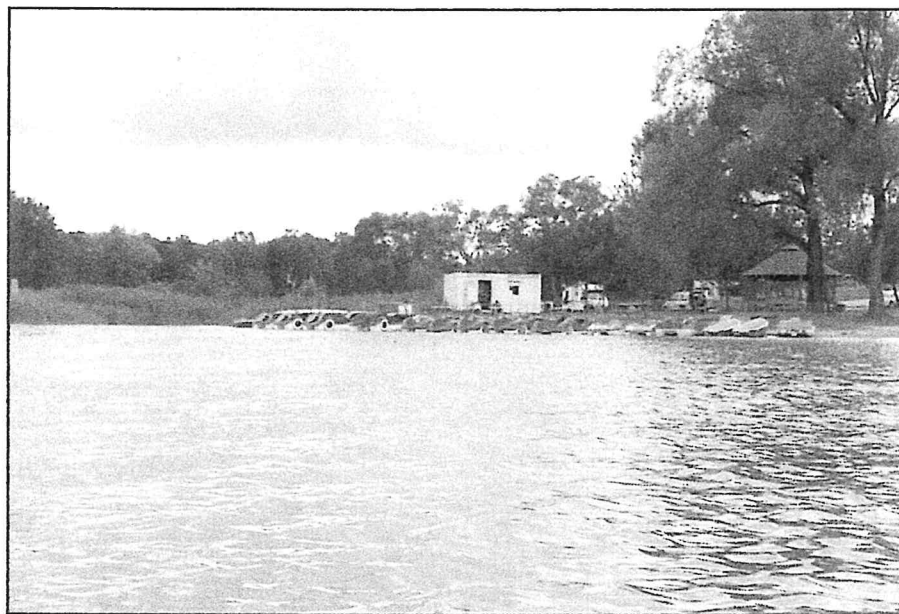

Ryc. 11. W sezonie 2017 intensywne zakwity sinic były przyczyną dewastacji siedlisk litoralu i toni wodnej (fotografia wykonana 23.06.2017)

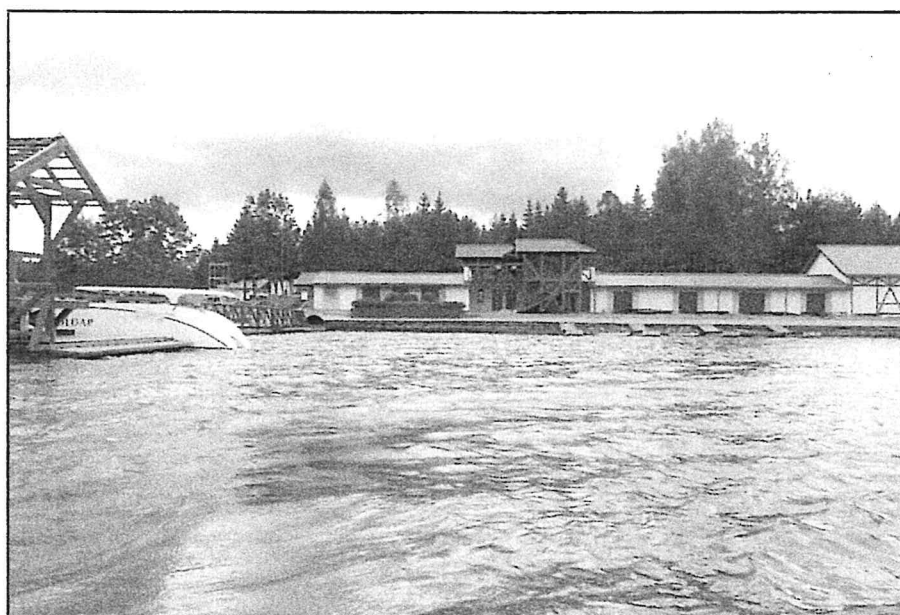

Ryc. 12. Te samo miejsce jak na ryc. 11 w rejonie przystani przy ośrodku "Leśny Zakątek" w okresie czerwca 2018 roku po aplikacji preparatu (fotografia wykonana 20.06.2018)

Przewiduje się trend trwałej poprawy jakości wody co winien potwierdzić zaplanowany monitoring w okresie najbliższych 5 lat. Już w tym sezonie jezioro było wykorzystywane do celów rekreacyjnych. Na ryc. 13 i 14 zaprezentowano zagospodarowaną na nowo strefę brzegową przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Gołdapi.

Ryc. 13. Zagospodarowanie strefy brzegowej OSiR w Gołdapi - wypożyczalnia sprzętu pływającego

Ryc. 14. Ośrodek Sportu i rekreacji w Gołdapi - część budynków do obsługi turystycznej wraz z widoczną łodzią do przewozu turystów (po lewej)